

Förändring av färgen på värmebehandlat trallvirke - Lunadeck

Den bruna färgen av Lunadeck kommer naturligt med processen vid värmebehandlingen, ju högre temperatur desto mörkare brun färg av virket. Behandlingen i Thermo D-klassen, 212 C⁰, vilka alla produkter för utomhusbruk har passerat är de mörkare och Thermo S-klassen, 190C⁰ är de ljusare produkterna (bastulave, inomhuspaneler, massiva golv etc.).

Då behandlingen med värme i dessa temperaturer påverkar virkesmaterialets alla celler färgas virket brunt genom hela trävedsmassan, både kärnved och splintved blir lika bruna. (kapar man en Lunadeck bräda, så ser man att den är brun rakt igenom).

Emellertid är inte denna vackra bruna färg UV stabil! Det innebär bl.a. att färgen kan skifta lite mellan paketen och brädorna beroende på hur virket har hanterats och lagrats innan själva byggfasen. Från grunden och början har alla brädorna i ett visst paket samma färg som resultat av värmebehandlingsprocessen och hyvlingen.

Om man upplever att färgen varierar mycket mellan brädorna eller bygget försenats eller av någon annan anledning det blivit skiftningar i färgen, kan följande hjälpa:

- man låter trädäcket eller konstruktionen vara utsatt för solens blekande UV strålning ett tag så att konstruktionen bleks och färgen jämnas ut
- man tar en pigmenterad träskyddsolja och stryker denna tunt och jämnar färgskiftningarna (prova på en mindre yta och följ alltid noga färgtillverkarens rekommendationer).
- observera att färgtonen alltid är en aning mörkare vid fuktigt väderlek eller efter regn, men när träet torkar så återgår färgen till den tidigare ljusare färgnyansen.
- som fasadmateriäl utan behandling (eller som trallgolv där en del av golvet är under tak) kan skiftningen bero på taksprångets skuggande verkan. (men då själva det värmebehandlade trä materialet är stabilare håller sig t.ex. täckfärger längre på värmebehandlat fasad!).

Men man skall komma ihåg att värmebehandlat trä fortfarande är trämaterial och därför alltid kommer att ha en viss förmåga att variera utseende- och egenskapsmässigt brädorna och produkterna emellan!

Generellt kan sägas att ytbehandlingssystemen på värmebehandlat trä får en bättre grund och därmed längre livslängd då själva det värmebehandlade trä materialet i grunden är mer dimensionsstabil p.g.a. sänkt jämnviktsfuktkvot (d.v.s. trä materialets förmåga att ta åt sig fukt från omgivande luften, svälla ut o krympa, spricka osv.).

Underhållet av värmebehandlade trädtror utomhus:

Obehandlade och tidigare behandlade ytor:

Obehandlat övergår det värmebehandlade träet utomhus till en grå färgnyans. Hur snabbt denna förändring äger rum beror givetvis på de lokala förhållanden, såsom eventuellt tak, omgivande träd, nederbörd, vädersträck etc. Gråtoningen kan t.o.m. variera under denna föråldringsprocess ,men med tiden får värmebehandlat trä en jämn grå 'patina'.

Emellertid kan de tidigare obehandlade ytorna, som har föråldrats till en grå färgton, t.ex. tvättas med en skonsam lösning av såpa. Ytan skall torka och sedan eventuellt strykas på en UV skyddande träolja eller låtas igen med tiden övergå till grått.

Riktigt smutsiga ytor kan skrubbas med på marknaden befintliga tralltvättprodukter, följ då noggrant tillverkarens instruktioner (t.ex. kan dessa produkter skada omgivande planteringar, se bilderna nederst denna sida). Högtryckstvätt kan vara bra hjälpmedel, men tänk på att man då fyller träcellerna med vatten och högtryckstvätt kan t.o.m. förorsaka fiberresning samt att träet då tar lång tid att torka! Har man behandlat det värmebehandlade trallgolvet med en olja och där ytan blivit sliten eller man fått skiftningar av färgen, kan slipningen vara det bästa sättet att jämna färgen igen.

Om man helt vill återgå till den ursprungliga bruna färgen kan man slipa golvet, men prova då först med sandpapper eller en slipningsmaskin.

Vid slipning skall trämaterialen vara torrt!
Sedan skall golvet behandlas så som en ren ny träyta.

Behandling av nylagt Lunadeck trallgolv:

Då Lunadeck är torrt virke bör man behandla det så fort man lagt golvet. Under byggtiden kan man med fördel skydda trallverket med lumpapp eller byggplast mot smuts.

- Det rekommenderas oljor och lasyrer med pigment och UV-skydd motverkande gråtoning av träet
- Lämpliga produkter är vatten- eller lösningsmedelsbaserade utomhusoljor- eller lasyrer.
- Enbart användning av linolja rekommenderas ej, oljan skall innehålla UV-och pigmentkydd. (då ofta oljornas UV skydd består av pigmentering, välj gärna en olja med en passande brun färgton). Linoljan kan i sig vara grogrund för mögel och rötsvampar, Lunawood innehåller ej näringsämnen för dessa svampar.
- Stryk oljan med borste eller svamp, låt dra in i träet en ½ timme, torka av överflödet med svamp eller 'målartrasa', upprepa vid behov och låt sedan torkas o härdas helt
- Använd ej filmbildande lasyrer eller oljor då dessa kan efter slitage se 'fläckiga' ut
- Det rekommenderas normalt underhåll, ca en gång om året, mycket beroende på altanens eller golvets läge och hur det utsätts för mekaniskt slitage

Nedan ett exempel på hur ett äldre altangolv kan fräschas upp med en s.k. altantvättprodukt. Följ tillverkarens instruktioner vid användning av dessa produkter och var särskild noggrann att skydda växterna i närheten då dessa kemikalier kan vara aggressiva.

